

Illeték
haszonélvezet
után

Jogi
tanácsok

K. P.-né szegedi olvasónk családi házukat közösen építették férjével, aki nemrég elhunyt. Arra kíváncsi, igaz-e, hogy a házat teljes egészében leánya öröklí, olvasónk pedig csak haszonélvező marad. Továbbá azt is szeretné tudni, hogy kell-e illetéket fizetni annak, aki csak a vagyon haszonélvezetét öröklí.

A házastársak között a házasság megkötésével házassági vagyonközösség keletkezik. Ez azt jelenti, hogy az életközösség fennállása alatt szerzett javak közös vagyonként képeznek, akár együttesen, akár külön-külön szerezték is azt a házasságok. Ebből következik, hogy az a ház, amelyet olvasónk férjével együtt épített, kettőjük közös tulajdona lett. A közös szerzemény, vagyis a ház fele tehát olvasónké, így csak a másik fele képezi az elhunyt férj hagyatékát, ez utóbbit öröklí leánya, mint törvényes örökös. A rendelkezések azt is kimondják, hogy az örökösök a házastárs öröklí mindannak a vagyonnak a haszonélvezetét, amelyet egyébként nem ő öröklí; ez az úgynevezett özvegyi jog, amely olvasónkat megilleti.

Második kérdésére a válaszunk a következő: Az illetékről szóló törvény rendelkezései szerint 500 ezer forintig mentes az öröklési illeték alól a lakástulajdon, az üdülő, a hétvégi ház és zártkerti ingatlan haszonélvezetének (használatának) a túlélő házastárs általi öröklése. Az említett 500 ezer forintot ingatlanértéken annak a hagyatéki ingatlan (ingatlanrészek) a forgalmi értékét kell érteni, amelyet a túlélő házastárs haszonélvezete vagy használati joga terhel. Olvasónk levelében azt írja, hogy a ház kétféleképpen ér. Az a rész tehát, amelyre haszonélvezeti joga van, egymillió forintot tesz ki. Így öröklési és eljárási illetéket csak a mentességet élvező 500 ezer forintot felüli rész, vagyis 500 ezer forintnak az úgynevezett számított értéke után kell fizetnie.

Dr. V. M.

Pengeélen a Hódiköt (1.)

Gondok a stuktúrában

Mint ismeretes, megyénk könnyűipari vállalatai közül a Hódiköt helyzete az idén válságosra fordult. Az 1982-ben Kiváló Vállalat címet elért gyár tavaly mintegy 160 ezer forint deficitet „termelt” naponta. A Hódiköt nem tartozik la-punk „vonzáskörzetébe”, különösen súlyos helyzete miatt azonban Szegeden és környékén érdekes lehet-nek a vállalati gazdálkodás tényei és az erről megfogalmazott vélemények.

A Hódmezővásárhelyi Dívat Kötöttárugyár a piacképesség, valamint a gazdálkodás hatékonyságának növelésére készített programját nem teljesítette az elmúlt felévben. Elmaradt a tervszerű létszámcsökkenés, romlott a termékek minősége. Az idei első felévet 83 millió veszteséggel zárták. Július 2-á óta Villányi László (a vállalat volt fejlesztési főmérnöke) szemé-lyében új, megbízott igazgató dolgozik a Hódikötnél.

„Távol álljon tőlünk, hogy bárminemű párhuzamot vonjunk a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának, illetve a Hódiköt vállalati tanácsának ülése között. Az pusztán a véletlen műve, hogy a két tanácskozára egy napon került sor.” — olvashatjuk a vállalat üzemi lapjának egyik júliusi számában. A bajba jutott vállalat vezetői tartanak egy esetleges „provokációs” tevékenységtől, s nem szívesen nyilatkoznak a bajok eredetéről. A válságstáb: Villányi László megbízott igazgató, Zsoldos Sándor, a vállalati pártbizottság titkára, s — Soós Sándornak, a vállalati tanács elnökének távollétében — Farkas Illés gazdasági igazgatóhelyettes, aki egyben a vállalati tanács elnökhelyettese is. Nem akarják az összes létező nehézséget a volt vezérigazgató nyakába varrni. Pedig a bajok régi keletűek. Tíz évvel ezelőtt ugyanis létrejött egy túlméretezett szervezet. Al- és főosztályokat hoztak létre, s ezek az apparátusok aztán elkezdtek teljesen öncélúan dolgozni.

— A Hódiköt esetében ma leggyakrabban emlegetett követelmény a „talpraállás” végrehajtása. A jelenleg fel-függesztett 217 millió forint büntető adó befizetésére mikor kötelezhetik a vállalatot?

V. L.: — Ha három kritériumnak nem felelünk meg. Ugymint az alaphiány megszüntetése, az élőlánc adóztatási fedezetlenségének elkerülése, valamint 70 millió forint nyereség elérése.

Ha az elmúlt 8 hónapot vizsgáljuk, megállapíthatjuk: vállalatunk az érdekelt-ségi alaphiánnyal összefüggő kérdéseket megoldotta. Két konfekcióüzemünket, összesen 50 millió forintért, eladtuk a Békéscsabai Kötöttárugyárnak, illetve a Mosonmagyaróvári Kötöttárugyárnak. A 200 millió forintos tőkés megrendelésből január és augusztus között 167 millió forint értékű terméket kiszállítottunk — igaz, nem a valamikori átlagos jövedelmezőség mellett. A 70 millió forintos nyereségi követelményt egyébként teljesíthetetlennek tartom, reális célként minimális nyereség elérése tűzhető ki. Az érdekelt-ségi alap rendezésére az állóeszközök egy részének értékesítése, és lizingkonstrukcióban történő visszabérlete, egyebé banki, vállalati alapjuttatások lehetségesek. A termékszerkezet korszerűsítését is lizing igénybevételel kívánjuk megvalósítani.

— Kirívóan veszteséges gazdálkodásukat mi idézte elő?

V. L.: — Az, hogy a piac nem ismerte el azokat a költségeket, amelyekkel a vállalat dolgozott. Nem hatottak azok az exportösztönző elemek sem, amelyek korábban érvényesültek.

F. I.: — Az 1987-re tervezett fajlagos közvetlen költségek (anyag- és bérköltségek) csökkentése nem valósult meg, ugyanakkor vállalatunkat sem kerülte el az anyag- és energiaárak emelkedése.

— De önök a vállalat-szervezésben sem jártak az élen.

F. I.: — Valóban. A funkcionális egységek (gyártmányfejlesztés, kereskedelem, termelés, műszaki fejlesztés és közgazdasági szakterület) működését a diszharmonia jellemezte.

— Milyen takarékos-sági intézkedéseket dolgoztak ki az elmúlt időszakban?

Zs. S.: — Időberés és nem fizikai állományunk egy részét átirányítottuk darabbé-res munkakörbe. A segédanyag-gazdálkodásban is javítottuk helyzetünket. Korlátoztuk a végemkák működését. Átutemeztük a karbantartási tevékenységet 1988-ra.

F. I.: — Elmondhatjuk, senkit sem kellett elbocsátanunk, mintegy 120 dolgozó csoportosítottunk át. Jelentős banki segítséggel, de saját érdekelt-ségi alapunkból is, augusztusban rendeztük pénzügyi helyzetünket. Több alapanyag-szállítónknak nem tudtunk fizetni — 150 millió forint volt a sorban állásunk. Folyamatban

van a technológiánk fel-ülvizsgálata azért, hogy a fő-lőleges munkafázisokat el-hagyjuk. Vállalatunk ebben az évben két pályázatot nyújtott be a bérpreferencia elnyerésére. Egyiket a mű-szaktőltek emelésére, a más-ikat a szabad- és a pihenő-napi túlmunkák ellenérté-ként használjuk fel akkor, ha a kiírt feltételeket telje-sítik. Ide sorolhatnám még NB I-es férfi kézilabdacsapa-tunk egyesülését a nyír-egyháziakkal.

V. L.: — A műszakok ösz-szevonásával is előre kívá-nunk lépni, az energiaköltsé-gek csökkentésében.

— Gyártmányfejlesztés, ex-porttervek?

F. I.: — Mindenkinek fel-ül kell vizsgálnia azt, amit eddig csinált. Általában is új-ra kell gondolnunk a gyártmányfejlesztési mun-kát, mivel háttérbe szorultak a gazdaságossági köve-telmények.

V. L.: — A termékstruktú-rát ebben az esztendőben már nem lehet megváltozt-atni, mivel a termékeket 1987-re már eladtuk, de a jövőben a vállalati helyzet-ből indulunk ki. Tökés ki-velünk elcsorban a nyu-gat-európai országokra kon-centrálva kívánjuk bővíteni. Termékeink 40 százalékát a stabil piacot jelentő szocia-lista országokba szállítjuk, de növelni kívánjuk belföldi eladásaink mennyiségét is.

— Belföldi piacbővítés a fogyasztás csökkenése mel-let?

V. L.: — Meggyőződésem, hogy a közepes árfekvésű termékek fogyasztása nem fog csökkenni, s az a válla-lat, amelyik erre a helyzetre időben reagál, számíthat forgalmának mérsékelt fel-lendülésére. Elképzeléseink 10-15 százalékos növekedést iránynak elő ezen a ter-ületen.

— Önök szerint milyen a dolgozók közérzete?

V. L.: — Az év végére a vállalatnál ötszázal bízto-san kevesebben leszünk.

Zs. S.: — Félnek az embe-rek. Akinek biztos a helve, az jobban elviseli a nehézségeket.

— Mennyi az éves átlag-kereset?

Zs. S.: — 59 ezer 150 fo-rint évente, plusz egyszázalékos preferencia.

— Perspektívák?

F. I.: — Azt akarjuk, hogy továbbra is legyen Hódiköt.

V. L.: — Látjuk a stabili-zációs lehetőségeket. A ta-valyi év — rossz álm volt csupán — nem fog megis-méltődni. Vállalatunk kollektívája előtt jelenleg nincs más alternatíva, mint az ide-i tervek maradéktalan teljesítése.

Zs. S.: — Az év végéig eredményeket kell felmutat-nunk. Célunk az, hogy vál-lalatunk gazdálkodása pozí-tív szaldójú legyen.

Dányi László

Mi? Hol? Mikor?

1987. SZEPTEMBER 30., SZERDA — NÉVNAPO: JEROMOS
A Nap kel 5 óra 41 perckor, és nyugszik 17 óra 29 perckor.
A Hold kel 14 óra 13 perckor, és nyugszik 21 óra 42 perckor.

VIZÁLLÁS
A Tisza vizállása Szegednél kedden plusz 174 cm (áradó).

HATVANÉVES
Bajor Andor (sz. 1927) erdélyi író. Elbeszéléseket, gyermekregényeket, humoreszkeket ír.
NAGYSZINHÁZ
Este 7 órakor: Csardaskirálynő (Bérlétszünet).

KISSZINHÁZ
Délután fél 4 órakor: Koldus és királyfi (Bérlétszünet).
MOZIK
Vörös Csillag: délután 10, délután fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor: Kiesorbult tör (színes, m. b. amerikai bűnügyi film, IV. helyár! Csak 16 even felülieknek!).
Fáklya: háromnegyed 3 és negyed 6 órakor: A Jávör (magyar filmösszeállítás leghe-resebb szerepeiből) fél 8 órakor: Gyanús árnyak (színes kínai kalandfilm, III. helyár!).

Szabadság: fél 4, háromnegyed 6 órakor: Bucsúzás (színes szovjet film), 8 órakor: Danton (színes francia-lengyel film).
Kert mozi: este 8 órakor: A Nilus gyöngye (színes, m. b. amerikai film, IV. helyár!).
Filmteka: fél 6 és fél 8 órakor: A halál Antónia (brazili film).
Kiskörössy halászcserda: (videomoz) délután 4 és este 8 órakor: Chikara árnyéka (színes amerikai westernfilm).

Kiskörössy halászcserda, kert: este 10 órakor: Mackenna aranya (színes amerikai film, II. helyár!).
Eva presszó: este 8 órakor: Wang Yu csodálatos harca (színes hongkongi film).
ÜGYVELETES
GYÓGYSZERTÁR
Klauzál tér 3. sz. (13/57-es). Este 8 órától reggel 7 óráig. Csak sürgős esetben.

BALESETI, SEBÉSZETI ÉS UROLÓGIAI FELVÉTELI ÜGYVELET
Ma a balesetet szenvedett személyeket Szegeden az Idegsebészeti Klinika (Pécsi u. 4.) veszi fel, sebészeti és urológiai felvételi ügyeletet a II. kórház (Tolbuhin sgt. 57.) tart.

Gyermekszültek és gyermeksebészeti betegellátása a Gyermekklinika gyermeksebészeti osztályán történik.

ÉJSZAKAI ORVOSI ÜGYVELET
Este 7 órától reggel 7 óráig a felnőtllakosság részére: Szeged, Hunyadi János sgt. 1. szám alatt. Telefon: 10-100

GYERMEKORVOSI ÜGYVELET
Munkanapokon 13 órától más-nap reggel fél 8 óráig, szomban, vasárnap és munkaszüneti napokon reggel fél 8 óráig más-nap reggel fél 8 óráig a Lenin krt. 20. sz. alatti körzeti gyer-mekorvosi rendelőben történik a sürgős esetek orvosi ellátása.

GYERMEK FÜL-ORR-GEGÉSZETI ÜGYVELET
Ma este 19 órától holnap reg-gel 7 óráig a Fül-Orr-Gegekli-nika tartja. Szeged, Lenin krt. 111. Telefon: 21-122.

FOGORVOSI ÜGYVELET
Mindennap 22 órától reggel 6 óráig: szombaton reggel 7 órától hétfő reggel 7 óráig: Szeged, Zold Sándor u. 1-3. Telefon: 14-642.

SOS LELKISÉGÉLY-SZOLGÁLAT
Mindennap este 7 órától reggel 7 óráig. Telefon: 11-000.
IFJÚSÁGI DROGTELEFON: 54-773.
Hétfőn és csütörtökön délután 3 órától 6 óráig hívható.

BUDAPEST I.
9.00: Tv-torna
9.05: Nyugati országhatár — szovjet tv-film-sorozat — 4.
10.10: Stúdió '87
11.10: Képujság
16.40: Hármás-csatorna — (ism.)
17.45: Hírek

BUDAPEST 2.
17.50: A Közönségszolgálat tájékoztatója
17.55: A nyelv világa
18.35: Képujság
18.50: Cim-cim
19.10: Esti mese
19.30: Híradó
20.05: Lánczemek
20.25: Tüzes nők — csehszlovák tv-komédia
21.40: Politikáról gondolkodva
22.25: Népdalkörösök
22.35: Híradó 2.
BUDAPEST 2.
15.20: Digit-alk — (ism.)
15.55: ITV-studium
16.25: Zenebutik — (ism.)
17.15: Tv-torna
17.20: „Játszani is engedd...” — (ism.)
18.05: Szép magyar tánc
18.10: Ecranul nostru — román nyelvű nemzetiségi műsor
18.30: Budapesti körzeti stúdió
19.30: Repülő öshüllök nyomában — angol rovidfilm — (ism.)
19.55: MTK-VM — Steaua Bukarest — BEK labdarúgó-mérkőzés A szünetben: Híradó 2.
21.50: Képujság
BELGRÁD I.
17.10: Híradó
17.30: Gyermekműsor
18.00: Muzemok és képtarak
18.30: Rajzfilm
18.40: Vételkedő
19.15: Rajzfilm
19.30: Híradó
20.00: Sportszerda
22.30: Híradó
ÚJVIDÉK
17.10: Híradó szerb-horvátul
17.30: Gyermekműsor
18.00: Balettfilm
18.30: Más tevéallomások mosorából
19.15: Rajzfilm
19.30: Híradó magyarul
20.00: Sportszerda
22.20: Híradó szerb-horvátul

Rádió
KOSSUTH
8.20: Eco-mix — (ism.)
8.50: Kis magyar néprajz
8.55: Nóták
9.37: Bekezteti a népszó
9.49: Ríznovésztó
10.05: Nappali telihód
10.55: Eneklő ifjuság
11.12: Elisabeth Schwarzkopf és Rudolf Schöck operett-felvételeiből
12.30: Ki nyer ma?
12.45: Törvénykönyv
13.00: Romantikus kamaramuzsika
14.10: A silbak — Krudy Gyula novellája
14.25: Operaslagerek
15.00: Zengeni a muzsika
15.30: Berzsényi gimnázium
16.05: MR 10-14
17.00: Korkóstoló
17.30: Az Allami Népi Együttes felvételeiből
18.02: Könyvszemle
19.15: Fejeztek a rádiórendezés történetéből
20.15: „En mindig a Callias maradó” — 3.
21.14: Népdalfeldolgozások hangszeregyüttesre
21.30: Hírek, érvek, vélemények
22.20: Tíz perc külpolitika
22.30: A Magyar Rádió és Televízió enekkara énekel
22.47: Egy igazgató nevéjére...
23.07: Zenekari muzsika
0.10: Himnusz
0.15: Ejfel után...
PETÓFI
8.05: Idősebbek hullám-hosszán
8.50: Tíz perc külpolitika
9.05: Napközben
12.00: Hírek németül, oroszul és angolul
12.10: Filmzene
12.25: Utikalaz udülőknék
12.30: Postabontás
13.05: A tegnapi slágereiből
14.00: Színe-java...
15.30: Színről színre
16.00: Tartóshullám
17.08: Diákfoci
17.18: Zenés játékokból
17.30: Ötödik sebesség
18.30: Most érkezett
19.05: Nóták
19.35: Albumajánlat...
20.30: Közvetítés az MTK-VM—Steaua Bukarest BEK, és a Den Haag—U. Dózsa KEK labdarúgó-mérkőzésekről
20.50: Jegyzet
21.50: Nyolc rádió, nyolc dala
22.30: A mai dzsessz
23.20: Közvetítés a Guimaires—Tatabánya UEFA Kupa labdarúgó-mérkőzésről
0.15: Ejfel után...

Szeged a hazai lapokban

1986.
A mezőgazdasági termelés Szegeden, 1920-1939 / Hegyi András — Agrártörténeti Szemle. — 1/2. sz.
1987.
Korszerű gép, korszerű technológia : Üzembé helyezett Szegeden a vizes szövetítő berendezést / Horváth Maria — Taurus Hírlap. — szept. 2. — A gumigyárban.
FMKT szakmai nap : Tartalmas találkozó : Köszönet a szegedieknek / Süle Zoltán — Taurus Hírlap. — szept. 2. — A Fiatl Mérnökök, Közgazdászok, Technikusok szervezetének találkozója a gumigyárban.
Szegedi kiváló dolgozók — Taurus Hírlap. — szept. 16. ill. — a gumigyárban.
Brigádkirándulás Puszta-szerre : Történelmi visszatekin-tés / Temesvári Istvánné — Taurus Hírlap. — szept. 16. — (Házank tájai). — A szegedi gumigyár Optimum Komplex brigádjá.
Gépgyári sportnap Deszken : Egy évtizedes hagyomány / Sandor Pál — Taurus Hírlap. — szept. 16.
Pataki Ferenc kiállítása Gyula-n / Sz. M. — Bekes Megyei Népújság. — szept. 21. : ill.
Befűződött a fűszerpaprika-szimpozium : A törökors kár-rierje / Cz. P. — Petőfi Nepe. — szept. 21. : ill. — Szerző: Czau-ner Péter — Szegeden.

Forradalmi életutak gyűjte-ménye : Csongrád megyei lexikon / F. S. — Népszava. — szept. 22. : ill. — Szerző: Faggyas Sándor. — Ismertetés A munkásmozgalom Csongrád megyei harcosságainak élettrajzi lexikona c. kötetről.
Balettest Szegeden / Kaán Zsuzsa — Pesti Műsor. — szept. 23/30. — Az önálló balettegüt-tes bemutatkozása szept. 27-én, a Szegedi Nemzeti Színházban. „Nagyüzem” a szegedi Petőfi Művelődési Házban : Művészeti csoportok : Kiállítások : Politi-kai kaszinók : Sok ezres könyvtár / (Gellért) — Magyar Vasutas. — szept. 24. — Szerző: Gellert József.
Krenulo je, krenulo... : Deska / Borivoj Rus — Narodne Novine. — szept. 24.
Felemás közegészségügyi helyzet : Göngyöleg a tetőn : Zsufolt raktarak : Nem volt ételmérgezés : Szegedi biztrók. — boltok / (deáki) — Népszava. — szept. 24. — Szerző: Deáki László. — A Kójal jelentést tárgyalta a szegedi városi ta-nács végrehajtó bizottsága.
Bizalmatlanok a szöregiek / Balogh Tamás — Ölet. — szept. 24. — Vesélyes hulladékokat akarnak tárolni a téglagyár területén. — Átvétel a Délmag-yarországból.
Bibo István időszerűsége / Bilesz Endre — Magyar Ifjuság. — szept. 25. : ill.
Bemutatók a Szegedi Ba-lett / Kaán Zsuzsa — Népszava szept 25 — szept 27-én

A Bolygó hollandi / Kóhádi Zsolt — Film, Színház, Muzsika. — szept. 26. : ill. — (Szín-ház). — Kritika a Wagner-opera előadásáról.
Balettbemutató Szegeden / Kóvágo Zsuzsa — Képes 7. — szept. 26. : ill. — (Tánc). — Szept. 27-én, a Szegedi Nemzeti Színházban.
Bemutató vasárnap, Szegeden : Az ország negyedik balett-tár-sulata / Kenesesi András — Magyar Hírlap. — szept. 26. — A Szegedi Nemzeti Színházban.
Szegedi fiatalok — újra Duda-ron : Otven év múltán / Medve Imola — Magyar Hírlap. — szept. 26. — A József Attila Tudományegyetem hallgatói a Szegedi Fiatalok Művészeti Kol-légiumának falukutató tábora nyomában.
Balett-társulat Szegeden / Kaán Zsuzsa — Vasárnapi Hí-rek. — szept. 27. — A bemutat-kozó előadás elé.
Kliegl Sándor — Vizparton [Kép] — Vasárnapi Hírek. — szept. 27. — Fénykép a művész szobráról.
Ketten a kitüntetettek közül. A furómaster — Alföldi Olajbá-nyász. — 9. sz. : ill. — A Ki-váló Munkáért kitüntetést kap-ta a szegedi Kiss Károly.
Tisza-parti tábor / Kovács Lajos — Úttörővezető. — 9. sz. : ill. — Országos Képeskereső Tá-bor Szegeden.
Szent-Györgyi Albertre emlé-kezünk / Szabó Tibor, Zallár Andor — Theológiai Szemle. — 4. sz.

Őszi vendéglátó
napok '87

Október 2-án (pénteken)

szüreti bál

a BÜBÖS ÉTTEREMBEN
magyar-nóta-énekesek közreműködésével.

CSONGRÁD
MEGYEI
VENDEGLÁTÓ
VÁLLALAT

Még jelentkezhetsz
A MARI ÉPÜLŐ
HARKANYI „LANKA”
TÁRSASDULÓ
téllelített,
összkomfortos,
egyszobás, másfélszobás és
kétszobás egyszobás.
Kérjen tájékoztatót!
Felvilágosítás
munkanapokon 10-12
és 15-18 óra között a
375-696 telefonon.
Lévelem:
LANKA 1536, Budapest, 114.
P.L.: 380.